

"SIGURD FORTÆLLER OM DE GRÆSKE GUDER,"
GYLDENDALS BOGKLUB, POLITIKENS FORLAG, 2014

S.11-23

Kapitel

MOR JORD OG FAR HIMMEL

Har du nogensinde hørt om det, der hedder 'kaos'? Det er et sjovt ord – og det betyder, at alting er noget værre rod. Måske lidt ligesom hvis du ikke har ryddet op på dit værelse i lang tid – så ligger alting og flyder oven i hinanden – og det kan man kalde kaos. Sådan var det, før de græske guder blev født. Alting lå hulter til bulter, og det eneste, man kunne regne med, var Jorden. Jorden var der, og det kunne man være helt sikker på. Den var helt flad, men alligevel var den som en stor og dejlig kvinde. En sød, frodig og smuk Mor Jord. Mor Jord havde et flot navn: Hun hed *Gaia*. Der var helt mørkt overalt, og ikke engang tiden gik endnu.

Pludselig skete der noget meget mærkeligt: Mor Jord begyndte at løfte sig – og hun løftede sig helt fri fra 'kaos'. Mor Jord skulle nemlig føde et barn, og det barn, det var Himlen. Jeg ved godt, det lyder meget mærkeligt, men Jorden fødte altså Himlen. Himlen var flot. Den var

som en stor, stærk mand, som svævede hen over Mor Jord. Da Mor Jord havde født Himlen, blev hun meget glad, og hun fik lyst til at få flere børn. De næste børn, Mor Jord fødte, var havet, bjergene og alle landene.

Kaos havde også fået et barn, som var Natten. Selv om Natten var mørk, kiggede den sig omkring og så havet og bjergene og alt det, Mor Jord havde født.

"Hrm?" tænkte Natten. "Jeg får da egentlig også lyst til at få et barn. Måske et barn, som kunne oplyse det hele?" Og så fødte Natten et meget smukt og lyst barn. Dette barn var den lyse dag, så nu var der altså både dag og nat.

Mor Jord kiggede op på Himlen, og de to blev meget forelskede i hinanden.

"Åhh – han ser jo himmelsk ud!" tænkte hun og smilede så meget, at alle landene rykkede sig lidt. Mor

Jord rakte ud efter Himlen. Så kyskede hun ham og sagde: "Kære Himmel, vil du gifte dig med mig?"

"Ja, kære Gaia," sagde Himlen, og så blev Mor Jord og Far Himmel gift. De fik en masse børn. De første børn hed titanerne, og de var nogle værre vildbasser. De næste børn hed kykloperne, og de var nogle kæmpestore vildmænd. De var fjollede og ikke for kloge, og midt i panden havde de hver ét øje.

Du kan nok forstå, at Mor Jord og Far Himmel havde et vældigt bøl med at holde styr på alle de børn. Far Himmel – som også hed Uranos – fik en genial ide: Vi gemmer alle de besværlige titaner inde i Jordens indre. Så har vi da fred for dem! Og så blev alle titanerne jaget ind i en hule inde midt i Jorden, og dér kunne de sidde og hygge sig. Gaia – altså Mor Jord – syntes nu, det var lidt synd for dem, så hun slap en af dem fri. Han hed Kronos, og ligesom de andre titaner var han vild og voldsom.

"Kom du bare ud i det fri, Kronos!" sagde Mor Jord, men det skulle hun nu aldrig have gjort, for lige så snart Kronos kom ud fra Jordens indre, var freden forbi. Kronos gik til angreb på sin far, Himlen, og han prøvede at slå ham ihjel. Blodet dryppede ned fra Himlen og ramte Jorden, og på den måde blev Jorden gravid igen. Denne gang fødte Mor Jord nogle helt nye væsener. De hed giganterne, og de var kæmpestore. Men ikke nok med det: De var også onde.

"Forbandede knægt!" råbte Far Himmel og langede ud

efter Kronos. "Når du prøver at slå mig ihjel, så skal jeg sørge for, at du også selv skal dø! Og det skal endda blive en af dine egne sønner, som slår dig ihjel!"

"Prøver du på at skræmme mig?" sagde Kronos og grinede hånligt, men han blev nu alligevel lidt bange. Tænk nu, hvis hans far fik ret i, at en af hans egne sønner ville dræbe ham?

Kronos giftede sig med sin søster, som hed Rhea. De begyndte også at få børn, men Kronos var jo helt vildt bange for, at hans fars spådom skulle gå i opfyldelse. Derfor slugte han børnene ét efter ét, så snart de var blevet født. Så kunne de jo ikke vokse op og dræbe ham.

"Sikke et monster, jeg er gift med!" tænkte Rhea.

"Næste gang jeg venter et barn, så flygter jeg og føder et andet sted, så barnet kan få lov til at leve." Og sådan gik det også. Der gik ikke længe, før hun var gravid igen, og så snart Kronos opdagede det, brølede han:

"Så snart du har født barnet, så giv det til mig!"

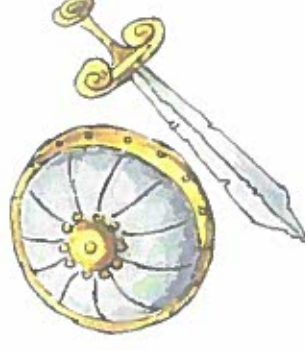
Men Rhea var rigtig snedig: "Jeg har skam allerede født det!" løj hun, og så gav hun ham et håndklæde. Inde i håndklædet havde hun lagt en stor sten.

"Tak!" brølede Kronos, og så åd han stenen og håndklædet og troede, han havde gjort kål på sit nye barn. Så bøvsede han og faldt i søvn, og straks så Rhea sit snit til at flygte – langt, langt væk fra den onde far, Kronos.

Rhea kom til en græsk ø, som hed Kreta. "Her," tænkte hun, "finder Kronos os aldrig." Og i det samme kunne hun mærke, at fødslen var ved at gå i gang. Hun søgte tilflugt

i en lille hule på et af Kretas bjerge, som hed Iðabjerget. Her i grotten fødte hun sin lille søn. Denne dreng skulle blive den første og den største af alle de græske guder.

Han fik navnet Zeus.

ZEUS OG DE FØRSTE GUDER

På den smukke ø Kreta gemte Rhea sig med sin lille søn, Zeus. De var flygtet fra hans far, Kronos, som havde truet med at slå ham ihjel, og derfor havde Rhea søgt tilflugt i en lille hule i det bjerg, som hed Idabjerget, og født sin søn dér. Det var det højeste bjerg på øen. Idabjerget lå inde midt på Kreta, så man kunne se ud over hele øen derfra.

Det var en dejlig hule. Fra sletten rundt om bjerget kunne man høre den hyggelige brægen af geder og får, og en af gederne kom også ind i grotten, så Rhea kunne malke den og give lille Zeus mælk. Der var også vilde bier, som fløj summende omkring, og deres honning smagte helt eventyrligt.

Desværre var Rhea nødt til at rejse tilbage til sin mand, Kronos, for hun var jo trods alt hans kone. Hun fortalte ham ikke noget om lille Zeus, og derfor vidste Kronos slet ikke, han fandtes. På den måde kunne Zeus være i fred, og

efterhånden som han voksede op, lærte han selv at mælke gederne og skaffe den dejlige honning fra bierne.

Han savnede sin mor. Indimellem græd han eller råbte om hjælp, men når det skete, kom alle bjergets søde trolde frem. De dansede og spillede på tromme – både for at trøste ham, men også for at overdøve hans råb, så den onde Kronos ikke skulle høre ham og begynde at lede efter ham.

Derhjemme var Kronos stadig skrækslagen ved tanken om, at et af hans børn skulle slå ham ihjel, for det havde hans far, Himlen, jo fortalt ham ville ske. Derfor blev han ved med at æde de børn, Rhea fødte, men pludselig fandt hun på en ny plan. Da Kronos skulle spise, dryssede hun så meget peber ud over det hele, at han kom til at nyse. "AAAATJUI!" sagde han. På den måde gylpede han børnene op igen, og derfor overlevede de. Heldigvis. En af dem hed Poseidon, én hed Hades, én hed Hera, og én hed Demeter.

Zeus voksede op og begyndte efterhånden at vove sig uden for hulen. Første gang han så sollyset, var han lige ved at blive blændet. Han havde aldrig før set noget så smukt. Han rettede sig op og skuede stolt ud over den prægtige ø Kreta. Hvor var den smuk! Med alle dens bjerglandskaber, kløfter og højsletter. Han vidste endnu ikke, at han var en gud og endda skulle blive den mægtigste af alle guder. Men det havde gederne på fornemmelsen. Derfor gloede de på ham og sagde: "BAAAAH." Det var gedesprog og betød: "Du er en gud – jeg er en ged!"

Men Zeus forstod ikke gedesprog. Han klappede kærligt gederne på ryggen, og så begyndte han at gå. Han havde udlængsel og ville væk fra hulen. Hele vejen ned ad bjerget gik han, og han fortsatte og fortsatte, tværs over øen. Da han kom til havnen, byggede han en lille sivbåd, og i den sejlede han væk fra Kreta og ind til fastlandet. Undervejs på denne sejltur besluttede Zeus sig for, at han ville finde sin mor.

Det tog lang tid for Zeus at finde sin mor, for dengang kunne man jo ikke bare gå ind og søge på nettet. Det var slet ikke opfundet, og derfor måtte man vandre af sted og lede, hvis man ville finde nogen. Zeus vandrede og vandrede. Han spurgte sig for, hvor han end kom hen, og hele tiden blev han ledt i retning af sin mor. Til sidst fandt han hende, og til sin store overraskelse havde han også søskende. Han blev så jublende glad, at han omfavnede dem alle sammen. Især én gjorde særlig stort indtryk på

ham. Det var hans ene søster, som hed Hera. Hun var så smuk, at han aldrig havde set noget lignende. Han kiggede ind i hendes klare, mørke øjne. Hendes lange hår blafrede i vinden, og hun smilede til ham.

Han blev helt blød i knæene.

"Vil du gifte dig med mig?" spurgte han. Normalt må man jo ikke gifte sig med sin søster eller bror, men sådan var det altså ikke i Zeus' verden.

"Ja!" svarede Hera ømt, og så blev de to søskende gift og holdt en stor og smuk bryllupsfest.

Alt det kunne selvfølgelig kun lade sig gøre, fordi Kronos var ude at rejse. Han var væk så længe, at Zeus og Hera nåede at få børn. Sammen med børnene og deres andre søskende flyttede de op på toppen af et bjerg, som hed

Olympen. Olympen lå langt oppe mod nord, det var tre kilometer højt, og der var altid sne på toppen. Indgangen til gudernes hjem på toppen af Olympen var en stor skyport, som blev bevogtet af de fire årstider. Her på Olympen håbede guderne at kunne leve lykkeligt og fredeligt.

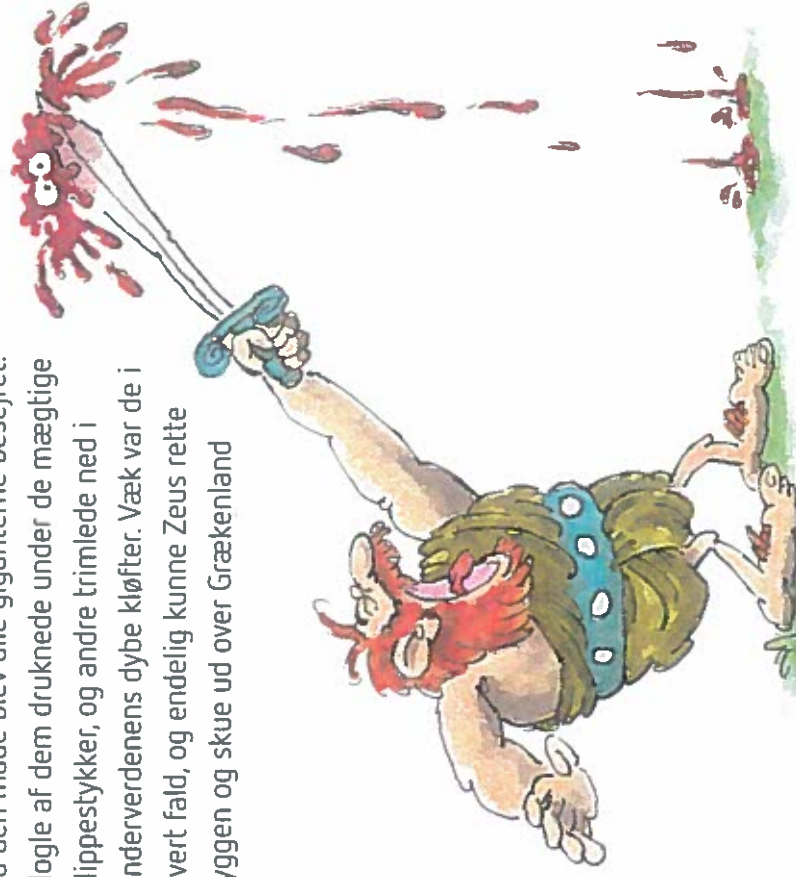
Men da Kronos kom hjem fra sin rejse og fandt ud af, hvad der var sket, besluttede han sig for at gå til angreb på dem. Som du måske kan huske, havde Kronos nogle søskende, som hed titanerne. De var blevet gemt inde i Jordens indre, fordi de var så irriterende, men dem fik Kronos hentet frem i lyset, og sammen skulle de nu bekæmpe Zeus og hans nye familie – guderne.

"Til angreb!" råbte Kronos, og så stormede alle titanerne frem mod Olympen for at få ram på Zeus og hans familie.

Men en af Zeus' sønner, som hed Hefaistos, var smed, og han lavede nogle fantastiske våben til sin far. De hed 'tordenspyd', og det var nogle frygtelige våben. Når Zeus kastede sine tordenspyd gennem i luften, begyndte det at tordne og lyne, jorden begyndte at ryste, skovene brød i brand, og havet gik over sine bredder. En efter én blev Kronos og titanerne ramt af Zeus' tordenspyd, og på den måde lykkedes det Zeus at jage Kronos og alle titanerne på flugt. De faldt ud over en klippeskraant og ned i verdens mest uhyggelige kløft.

Da giganterne hørte om det, der var sket, blev de helt ude af sig selv af vrede. Du husker måske, at titanerne var nogle ondsindede og kæmpestore væsener. De besluttede sig for at hævne Kronos, og sammen begav de sig op ad bjergtet for at slå de bare næver. De var så stærke, at de kunne rive bjergene i stykker, og de begyndte at kyle klippestykkerne efter Zeus og de andre guder. Men guderne var smarte. Hver gang der kom et klippestykke flyvende, trillede de det tilbage ned ad bjergtet, så det ramte giganterne. På den måde rullede både klippestykkerne og giganterne ned ad bjergtet og ud i havet og blev til øer. Det er derfor, der i dag er så mange små græske øer.

På den måde blev alle giganterne besejret. Nogle af dem druknede under de mægtige klippestykker, og andre trimlede ned i underverdenens dybe kløfter. Væk var de i hvert fald, og endelig kunne Zeus rette ryggen og skue ud over Grækenland

fra sin bjergtop. Nu var det onde fordrevet, tænkte han. Nu var 'kaos' slut. Nu kunne guderne begynde at herske over den verden, som skulle blive smuk og god.

"Hvem vil være gud for hvad?" sagde Zeus og så sig omkring.

"Du skal være vores konge, Zeus!" råbte de andre guder og klappede.

"Okay, okay," sagde Zeus stolt og kiggede op mod Himlen. "Jeg er jeres konge – og så vil jeg også være gud for Himlen!" Det syntes de alle sammen var en god ide.

"Jeg vil gerne være himmeldronning," sagde Hera og blinkede til Zeus. Zeus sendte hende et skævt smil og nikkede. Så vendte han blikket mod sin ene bror, Poseidon: "Hvad med dig, Poseidon?"

Poseidon skuede længselsfuldt ud over det store hav.

"Jeg vil gerne være gud for havet," sagde Poseidon og tegnede store, flotte bølger i luften med sine arme.

"Top fedt," sagde Zeus. "Så er du havgud. Men hvad så med dig, Hades?" Han kiggede på sin anden bror, Hades. "Vi mangler én til at være gud nede i underverdenen!"

"Hrm, nederen," mumlede Hades og forsøgte febrilsk at finde noget federe at være gud for. Men Zeus fastholdt sit blik på ham.

"Nå, men så lad gå da," sagde Hades og kiggede nervøst ned mod den skumle underverden.

På den måde var de første guder blevet udnævnt, og den nye verden kunne begynde.